

Wychodzi codziennie o god. 11 rano,
z wyjątkiem dni świątecznych.

Prenumerata wynosi:

w Krakowie rocznie zlr. 9, kwart.
zlr 2 c. 25, miesięcznie 80 c.

Pocztą w Austrii rocznie zlr. 12,
kwart. zlr. 3, miesięcznie zlr. 1 c. 15,
w Niemczech rocz. 24 mr., kwart. 6 mr.

KRONIKA

Numer pojedynczy cent. 5.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą
po c. 5 od wiersza (petit).

Nadesłane (na 3ej stronie) po c. 10 od
wiersza.

Prenumeratę i Ogłoszenia
przyjmuje Administracja „Kroniki“
przy ul. Sławkowskiej Nr. 262.

Dziś Henryka ces.
Jutro NMP. Szkalerznej

Redakcja otwarta codziennie z wyjątkiem
świąt od godz. 11 — 1 i od 3 — 5 popoł.

Wschód słońca o godz. 4. m. 9.
Zachód o godzinie 8 m. 2.

Kraków 15 Lipca.

(i) „Chwała ubiegłych lat nad tobą płonie

A milcząc strzeżesz przyszłości w swem tonie“

czytaliśmy w rękopiśmie jednego ze znajomych nam poetów tak zaczynającą się śpiewkę o Krakowie. i temi słowami zwracamy tu uwagę na gród nasz starożytny. Jeżeli gdzie, to bezsprzecznie w budowlach Krakowa znajdujemy charakterystykę przeszłości, dbającej o przyszłość. W dzisiejszych czasach architektura coraz bardziej utracą cechę jakiegokolwiek troski o następne wieki; budujemy tylko jakby dla siebie, na dziś, uwzględniając więcej oszczędność niż sztukę. Przodkowie nasi snąc nie ulegali tej smutnej potrzebie, budowali przy dostatkach. Na murach przez nich stawianych, (nawet ze składek, jak n. p. realności do kościoła św. Tomasza należące) bez obawy wznosić można jeszcze trzecie piętro. Coraz też więcej się ich wznosi na starożytnych domach. Przy naszych budowlach teraźniejszych jednak trudno wymagać, aby ktoś mógł się zdobyć na czyn tak zuchwały, a jeśli wolno wyrazić się, że i sztuki piękne podlegają chorobom — to architektura naszego wieku niezawodnie cierpi na suchoty.

Od kilku dni bawi w naszym mieście p. Edward Lubowski, komedjopisarz, którego komedja *Nietoperze*, cieszy się ogromnym powodzeniem w Warszawie. Dowiadujemy się, że jeszcze tej zimy ujrzymy na krakowskiej scenie nową komedję pana L. p. t. *Gonitwy*, dotychczas nigdzie nie graną.

± Główna ulica na Kazimierzu, zawsze nader ruchliwa, jeszcze bardziej ożywia się a nawet przepelnia w dniu targów krakowskich lub podgórskich. Dla uniknięcia mo-

żliwych w takim zgiełku wypadków, istnieje na całym świecie zwyczaj przestrzegania aby wozy nie wyprzedzały się, ale aby szły jeden za drugim. Tymczasem nie dalej jak wczoraj, byliśmy świadkami (razem z policjautem) jak furgon wojskowy *par force* wtoczył się pomiędzy mijające się już w ciasnej ulicy Kazimierza omnibus i powóz czterokonny, w którym znajdowało się kilkoro drobnych dzieci. Ze tym razem obeszło się bez wypadku, nie jest to zasługą ani powoźczych ani policjanta, który z najzimniejszą krwią przypatrywał się tym wyścigom; jedynie krzyk dzieci odstraszył konie, ale ten krzyk właściwie mógł wywołać smutną katastrofę. Zachodzi więc pytanie; czy instrukcja dla powoźczych inna jest w mieście a inna na przedmieściach — a tem samem czy obowiązek czuwania nad bezpieczeństwem publicznem nie rozciąga się dalej jak po plantacje krakowskie?

÷ Pp. Antoni Kukulski, Wiktor Łodziński, Tomasz Swierz, Wiktor Wehr i Adolf Wolfram, otrzymali na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktorów wszech nauk lekarskich.

△ Po lewej stronie ulicy Grodzkiej idąc od Rynku układane są obecnie nowe chodniki, w miejsce dawnych siłą czasu zniszczonych.

|| Grady jakie w tych dniach spadły w powiecie Miechowskim, według urzędowych obliczeń, zrzuciły w planach strat na 380.000 rsr.

— Na sobotę przygotowuje się w teatrze letnim nader urozmaicone i ożywione przedstawienie i to na beneficis najniezbędniejszego członka teatru, bo sufera, p. Marcelego Czechowskiego. Wystawione będą trzy nowości na tutejszej scenie 1) *Popas w Miłosnej* czyli *Zemsta*

Fizjologia Ogrodu Strzeleckiego.

Nie masz to miasteczka, jak poczciwy Krakówek; czy w zimie, czy w lecie, zawsze gwarno i wesoło. Zimą balety, rauty, herbaty tańczące, latem koncerty, przechadzki i wycieczki na Wolę, Bielany, Łobzów i t. d. Do każdej pory roku, Kraków wybornie może zastosować swoje zabawy i swoje upodobania.

Do najbardziej uczęszczanego miejsca podczas lata, bezwarunkowo liczy się Ogród strzelecki, główna stolica króla kurkowego, panującego wszechwładnie przez jeden rok z woli bożej i z łaski trafu. W wysokiej swjej wspinałomyślności pozwala swoim poddanym i cudzoziemcom, to jest tym, którzy nie należą do świętego Towarzystwa Strzeleckiego, używać przechadzki w granicach swego państwa, oddychać czystym i wonnym powietrzem, a jeżeli komu zabłąka się jaki szóstak w kieszeni, to nawet wolno jest wypić kufel piwa tenczyńskiego, a przede-

wszystkiem za opłatą uiszczoną z góry przy wchodzie w ilości 20 krajearów walutą austriacką, w pewnych dniach tygodnia, a szczególnie w niedzielę, wolno jest słuchać koncertu na dętych i rżniętych instrumentach, wykonanego przez c. k. muzykę wojskową.

Koncert, to i cóż wielkiego, — zawoła nie jeden z was szanowni czytelnicy, — zapłaci się, usiądzie i potem się słucha do późnej nocy walców Straussa, mazurów Tymolskiego i urywków z różnych oper, a w końcu idzie się spać do domu. Powstrzymaj swoje zapalenia czytelniku i pozwól abym ci wytłumaczył, jak ważną ma doniosłość w dziejach Europy, każdy koncert w Ogródzie Strzeleckim. Oprócz muzyki odgrywa się tu wiele przeróżnych rzeczy. Tutaj jest generalne *rendez-vous* całego modnego świata krakowskiego, tutaj jest generalna wystawa toalet wykonanych w pierwszorzędnym zakładach krawieckich, tutaj nawet urządza się, ale to tylko czasem, mała wystawa panien z posagiem i bez, a goto-

Cioci Salusi p. Bartelsa, 2) *Flisacy* operetka Anczyca, 3) *Dzwon* Schillera, w ośmiu obrazach i z odpowiednią deklamacją tego mistrzowskiego utworu, której dokonają pani Hoffman i p. Szymański.

□ Przystąpiono już do rozbiórki nieruchomości miejskiej (dawniej kościół św. Scholastyki) na miejscu której stanąć ma gmach przeznaczony na szkołę żeńską. Gmach ten w bieżącym jeszcze roku wyprowadzony będzie aż po dach, podobnie jak i szkoła na Kazimierzu.

∫ Kiedy za granicą wylewy wód nieobliczone wyrządzają szkody — u nas Wisła grozi zupełnym prawie wyschnięciem; w Warszawie wysokość wody wynosi zaledwie 1 stopę i parę cali, a pod Krakowem przy moście kolejowym, można w bród przejść całą rzekę.

∨ Za przykładem Krakowa podąża już i Wieliczka; z prywatnego bowiem listu dowiadujemy się, że p. Windakiewicz, właściciel renomowanego handlu win i korzeni (niby Fuchs wielicki) urządzi w swoim ogrodzie... teatrzyk letni. Jeśli tylko znajdzie się jakaś wędrowna trupa artystów — nowość ta zapewnić może dla publiczności miejscowej wiele przyjemnych wieczorów.

— W Krakowskiem, w powiecie przeważnie liseckim panuje obecnie zaraza na trzodę chlewną. Dotychczas tą epidemią najbardziej dotknięte zostały wsie: Aleksandrowice, Cholerzyn i Morawica, w której na 300 numerów zaledwie z 10 jest takich, gdzie trzoda nie padła. C. k. starostwo krakowskie zawiadomione o tem, wysłało natychmiast na miejsce epidemię weterynarza powiatowego, dra Rapsa dla zbadania i poczynienia środków zaradczych.

∞ Olbrzymie afisze doniosły z wielkim hałasem, że właścicielowi tak zwanego „ogrodu ludowego“ udało się po długich pertraktacjach ściągnąć do Poznania „sławnego“ amerykańskiego aeronautę Scholza, który przyobiegał też w niedzielę wznieść się olbrzymim balonem nad ten padoł placu. Równocześnie wzywały afisze do uczestniczenia w tej nadpowietrznej podróży, nakładając na bilet jazdy kwotę 50 talarów. Balon, to rzecz nowa w Poznaniu, nie dziwić się przeto, że tłumy publiczności zebrały się w ogrodzie ludowym, ciekawe przypatrzeć się wzbijaniu łodzi nadpowietrznej. Już napełnianie gazem balonu nie mogło wzbudzić zaufania do sławnego aeronauty; balon sam wcale nie olbrzymi, był połatany i wyglądał gdyby

stara plachta. Po kilkugodzinnej transpiracji gazu, balon był zaledwie napełnionym do połowy. W chwili gdy najmniej się tego spodziewała publiczność, przypiął „sławny“ aeronauta kosz do balonu, krzyknął „losslassen“ i balon z próżnym koszem wzbił się flegmatycznie do góry. Sam aeronauta uważał za najstósowniejsze ulotnić się i dobrze zrobił, publiczność bowiem rozdrażniona doznany zawodem, nie była wcale w pojedynczym usposobieniu i głośno domagała się wymierzenia sprawiedliwości na zuchwałym oszuście. W sprawę tę wdała się podobno policja i uwięziła sławnego... wydrwigrosa.

— Na zasadzie spostrzeżeń lekarskich, a w szczególności dr. Strassmana, który na zjeździe lekarzy w Gdańsku zaopiniował, „iż obszerność podwórza powinna wyrównywać trzeciej części placu pod zabudowaniem i że wysokość domów nie powinna przewyższać szerokości ulicy“, władze wiedeńskie jeszcze w roku 1859 wydały odpowiednie w tym kierunku rozporządzenia. Nie wiadomo nam, czy w Krakowie uwzględniane bywają te zasady, dla tego też wspominamy o nich, jako o rzeczy, mogącej ważny wpływ wywierać na zdrowie mieszkańców.

Kronika handlowa, przemysłowa i rolnicza.

Kraków 13 Lipca. Większy ruch zbożowy na główniejszych placach europejskich, a szczególnie w pszenicy i życie nie pozostał dla nas bez wpływów. Ceny pszenicy i żyta na dzisiejszym targu postępowały w górę, a co najważniejsza, że oba te gatunki zboża, jakkolwiek nie było zamiejscowych spekulantów, z łatwością znajdowały nabywców.

Usposobienie targu co do pszenicy i żyta bardzo stałe co do innych produktów nie zmienione.

Placono: Pszenicę białą za netto 170 fnt. w. w. fl. 8.—9.—, czerwoną od 8.—8.75, żółtą od 7.50—8.50, żyto polskie 160 fnt. od 6.25—6.50, podolskie od 5.75—6; jęczmień browarny za 140 fnt. 4.50—5.—, na paszę od 4.—4.25; Owies za 100 fnt. 3.50—4.; groch za 180 f. od 8.—9.—9.50.

wych w każdej chwili zamienić wianuszek dziewiczy na czepeczek, ugarniowany prawdziwą brabancką koronką, lub w ostatnim razie nawet i zwykłą, wyrabianą w zakładach przeznaczonych Szmulów, Mordków i tym podobnych panów braci wyznania mojżeszowego. Wejdziesz do Ogrodu. uderzy cię nadzwyczaj miła harmonja muzyki, połączona z harmonją gustownych strojów, pięknych twarzyczek, wesołych i uśmiechniętych fizjonomji szanownych papów i mam dobrodziejek. Lecz przyjrzyjmy się bliżej. Harmonja panuje w muzyce, ale co do harmonji w towarzystwie, rzecz odmienna najzupełniej. Ile stolików tyle osobnych kółek i koterji, a nawet często z braku miejsca, dwa przeciwne sobie i krwiożercze stronnictwa, zajmują miejsca przy tym samym stole, wbrew tradycjom starodawnym polskim, gdzie przy stole kończono wszelkie waśnie i podawano sobie ręce na znak zgody i pojednania. Gdyby to jeszcze skończyło się na wzajemnym admirowaniu siebie i swoich przyjaciół, lecz, jak

zwykle, bawimy się kosztem naszego bliźniego. Włóżmy na siebie czapkę niewidomą i zatrzymajmy się przy stole, zajętem przez mamę, córnię i konkurenta, czy też już narzeczonego.

— Mamo, Staś się nam ukłonił.

— Nie potrzebuję jego ukłonu, dawniej to opędzić się nie mogłam jego wizytom, a teraz to nawet nie zajrzy.

— Proszę pani, — odezwie się sopranowym głosem konkurent — od czasu jak przysłał do arystokracji i zapisał się do towarzystwa chińskich kapeluszy....

— Co mi tam za arystokracja, wielkie panie, pożałuj Boże; mnie rodzi Wykpiszewska, która była cioteczną kuzynką stryjecznej siostry generała wojsk W. K. Krakowskiego, a dla tego nie dmę; pamiętaj Róziu, jak on przyjdzie z wizytą, to proszę powiedzieć, że mnie nie ma w domu.

(Dokończenie nastąpi.)

Kronika zagraniczna.

○ Słynny tragik wiedeński Lewiński pojechał na występy gościnne do Berlina i na swój beneficj dawał jedną z najlepszych sztuk, w której zachwyca zwykle publiczność. Zgadnijcie ile było dochodu? — oto 84 talarów brutto. Koszta przedstawienia wynosiły 80 tal., a ponieważ Lewiński zgodził się z dyrekcją, że będzie brał połowę czystego dochodu z przedstawienia, więc otrzymał za ten wieczór — 2 talary! — Wiadomość tę podaje „Berliner-Börsen-Courier.“

‡ Ameryka północna przestaje być ziemią obiecaną dla przestępców europejskich. Kongres washingtonski uchwalił prawo, na mocy którego każdy okręt europejski przybijający do portów amerykańskich podlega ścisłej rewizji. Celem takowej jest przekonanie się, czy pomiędzy przybyłymi osobami nie znajdują się przestępcy kryminalni (politycznym dozwolony jest pobyt w Ameryce) lub prostytutki, albo kobiety w podobnym celu przybywające do Stanów. Nadto kapitan okrętu, któryby przywiózł z Europy podobne indywidua, podlega karze pieniężnej, z kar tych ma być utworzony fundusz, który ma służyć na kosztą odsyłania dla przebywających przestępców do rodzinnego miejsca.

△ W Irlandji w hrabstwie Tepperary, umarła starszka 111-letnia, która na tydzień jeszcze przed śmiercią robiła codziennie drogę do kościoła i napowrót, razem 13 kilometrów piechotą.

↳ W dziennikach neapolitańskich czytamy: Książę Scilla, mający krewnego w Neapolu, znajdował się na balu u tegoż krewnego i przez całą noc tańczył bardzo ochoczo. W końcu tak się roztańczył, iż obawiano się, czy nie dostał pomięszania. Około godziny 5 rano książę w największym rozdrażnieniu wybiegł z salonu i rzucił się w morze. Nieszczęśliwy pozostawił pięcioro drobnych dzieci.

‡ Mikado Japoński zamówił u jednego z włoskich malarzy portrety wszystkich władców Europy dla ozdobienia niemi rezydencji swojej w Tokio. Mikado pragnie również przyciągnąć włoskich malarzy do Japonji w celu uformowania tamże szkoły malarskiej.

○ Lord Walter Campbell, syn księcia Argylla, zeszłego czwartku wstąpił jako wspólnik do firmy kupieckiej w Londynie „Helbert i Waag“. Odtąd spółka ta pisać się będzie „Helbert, Waag i Campbell“. Jeden z braci lorda a synów księcia Argylla oddawna jest wspólnikiem pewnej firmy, zajmującej się sprzedażą zboża, podczas gdy trzeci brat sposobi się do stanu adwokackiego. Najstarszy zaś ze synów księcia Argylla, markiz Of Lorne, ma za żonę królową angielską Ludwikę.

∞ Powiatowy sąd wojskowy w Moskwie zeszłego tygodnia skazał całą kompanję żołnierzy wraz z dowódcą jej, księciem Barklay de Tolly, na areszt dwutygodniowy za niesubordynację.

⊥ Przyrząd do pływania kapitana Boytona wiele straci na wartości, znajdują się już bowiem tacy, którzy bez jakiegokolwiek przyrządu przepłyną ebcą kanał kaledoński. Marynarz angielski Webb, liczący lat 27, przed kilkoma dniami w ciągu 5 godzin przepłynął 4 mile angielskie na morzu, i zapowiedział, że na przyszły tydzień przy pomocy własnych rąk i nóg tylko, przepłynie cały kanał z Dowru do Calais w ciągu 14 godzin.

× Podczas gdy wszystkie państwa europejskie reorganizują i uzupełniają swe armje — jedno księstwo Liechtenstein nic a nic się nie boi wojny i właśnie rozpuściło całą swą potęgę zbrojną, składającą się z dziewięćdziesięciu strzelców i jednego dobosza! Fakt ten dokonał się dzięki godnej uznania wyrozumiałości księcia Jana II., na wniosek reprezentacji księstwa składającej się z 15 deputowanych, która orzekła, iż stojący pod bronią „lud liechtensteński“ większe ojezyźnie teraz mógłby oddać usługi z sierpem w rękę na polu. Naczelnny wódz armji liechtensteńskiej, porucznik R., będący na swoje szczęście geometrą także, odtąd oddawać się będzie wyłącznie temu niekrwawemu zawodowi.

Rozmaitości.

— Żono, daj kieliszek rumu, — rzekł chory mąż do swój połowicy po odejściu doktora.

— Ależ, mój Janku, jakże będziesz pić arak będąc chory na gardło.

— Cóż to! alboż nie słyszałem, jak doktor mówił do ciebie wychodząc: „niech pije *Rum-Janek*“.

Żona. Czy ci się nie przykrzy stan małżeński?

Mąż. Wcale nie.

Żona. A ja zawsze bałam się, żebyś po ślubie nie tęsknił za kawalerskim życiem?

Mąż. Możesz być spokojną pod tym względem; bo tak mało o niēm myślę, że gdybyś umarła, zaraz bym się powtórnie ożenił....

— Jakże się ma twój mąż?

— Dziś lepiej trochę — ale jest nadzieja...

Przyjechali do Krakowa:

HOTEL SASKI. — Szczepan Wołoszynowski obyw. z Podola, Józefa Sidożewiczowna nauczycielka z Mińska, hr. Leon Ledóchowski wł. dobr., hr. Natalia Szerzuwska ob., Antoni Podlod z żoną obyw. z Wołynia, Nikolos Rikolewitsch uczeń, Hippolit Rikolewitsch sędzia z Drezna, Stanisław Pistuwka obyw. z Kazimierza Wielkiego, Tomasz Piotrenowski sędzia appeal., Gracyan Unger księgi i wyd. z Warszawy, Ludwika Starzyńska obywatel z Wilna. — Linno re Wehrli z Paryża, Władysław Churzewski wł. dobr. Edward Müller naucz., Paul Müller naucz. z Wrocławia, Władysław Rosicki naucz. gimn. z Kalisza, Władysław Kozłowski naczel. kol. żel., Bronisław Debowski, Tadeusz Debowski, Ewa Poqiel wł. dobr. z Warszawy, Hieronim Romer wł. dobr. Markowce, Szeszły Sadowski wł. dobr. z Podola, W. Szankowski ob. z Królestwa, Leontyna Bunkowska właśc. dobr. Józef Bunkowski wł. dobr., Józef Trzebiński wł. dr. z Poznania, Franciszek Soltysik uczeń gimn. z Rzeszowa.

HOTEL VICTORIA. — Książę Eustachy Czertwertynski, hr. Karol Czosnowski, hr. Tadeusz Czosnowski z Wołynia, hr. Władysław Leduchowski z Wołoczysk, hr. Władysław Czosnowski z Pisarzówki, Antoni Jaroszyński, Walery Jaroszyński, ks. rekt. Jakóbowski z Warszawy, hr. Stanisław Dunin Borkowski z Osieka, Albert Gadomski obyw. z Litwy.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny

Arkadiusz Kleczewski.

